

รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
โครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดเพชรบุรี

ดำเนินการโดย

ศูนย์ปฏิบัติการโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์
หนองพลับ-กัลดีหลวง
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐ กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

	หน้า
๑. ความเป็นมา	๑
๒. ผลการดำเนินงาน	๗
๒.๑ ด้านพัฒนาที่ดิน	๗
๒.๒ ด้านพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ	๑๕
๒.๓ ด้านการจัดที่ดิน การแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนและข้อพิพาท	๑๗
๒.๔ ด้านการดำเนินงานร่วมกับสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่โครงการฯ	๒๑
๓. ปัญหาอุปสรรค	๒๓
๔. แนวทางแก้ไข	๒๕

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ รายละเอียดการสำรวจการถือครองที่ดินของสมาชิกโครงการฯ (ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๐)	๔
ตารางที่ ๒ รายละเอียดการใช้ที่ดินในพื้นที่โครงการฯ (ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๐)	๔

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงที่ตั้งสำนักงาน และขอบเขตโครงการฯ	๕
ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงขอบเขตหมู่บ้านสหกรณ์ที่ ๑-๑๑ ภายในโครงการฯ	๖
ภาพที่ ๓ เอกสาร “Soil Dev การพัฒนาดิน”	๗
ภาพที่ ๔ การรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เพื่อฟื้นฟูและป้องกัน การชะล้างพังทลายของดิน	๑๐
ภาพที่ ๕ การรณรงค์และส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง) เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน	๑๑
ภาพที่ ๖ การส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพได้แก่ ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ เพื่อปรับปรุงบำรุงดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน	๑๑
ภาพที่ ๗ การให้คำปรึกษา ให้ความรู้ และการให้บริการตรวจสอบดินเพื่อประเมิน ธาตุอาหารภายในดิน	๑๒
ภาพที่ ๘ การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	๑๒
ภาพที่ ๙ การขุดลอกบ่อดักตะกอน การก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียงในไร่นา	๑๓
ภาพที่ ๑๐ การวิจัยคัดเลือกปรับปรุงและผลิตเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด (ปอเทือง และถั่วพริ้ว)	๑๓
ภาพที่ ๑๑ การวิจัยการจัดการดินเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มคุณภาพการผลิตสับปะรด	๑๔
ภาพที่ ๑๒ การวิจัยดัชนีคุณภาพดินสำหรับการประเมินความเสี่ยง ภายใต้ประเภทการใช้ที่ดิน	๑๔
ภาพที่ ๑๓ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในพื้นที่โครงการฯ	๑๖
ภาพที่ ๑๔ การดำเนินงานด้านการจัดที่ดิน การแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนและข้อพิพาท	๒๐
ภาพที่ ๑๕ การดำเนินงานร่วมกับสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่โครงการฯ	๒๒
ภาพที่ ๑๖ แผนที่แสดงการครอบครองพื้นที่โครงการฯ เพื่อทำประโยชน์และ สร้างสิ่งปลูกสร้าง โดยไม่ได้รับอนุญาต	๒๔
ภาพที่ ๑๗ ระบบกระจายน้ำและแผนพัฒนาแหล่งน้ำในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ของโครงการ ชลประทานเพชรบุรี สำนักงานชลประทานที่ ๑๔ กรมชลประทาน	๒๗

โครงการพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดหลวง

๑. ความเป็นมา

ด้วยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเห็นว่า ราษฎรอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่ายางและอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี บางส่วนขาดที่ทำมาหากินเป็นหลักแหล่ง และได้บุกรุกเข้าไปครอบครองที่ดินของรัฐเพิ่มขึ้น การกระทำเช่นนี้ นอกจากจะเป็นการทำลายป่าไม้ของชาติแล้ว ราษฎรก็ยังไม่สามารถที่จะดำรงชีพโดยการประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมอย่างเป็นหลักแหล่งถาวรอีกด้วย

โดยเหตุดังกล่าว จึงมีพระราชประสงค์ที่จะทดลองดำเนินโครงการจัดและพัฒนาที่ดินแผนใหม่ ดังเช่นประเทศเพื่อนบ้านที่ได้รับผลสำเร็จเป็นอย่างดีมาแล้ว โดยจะสละทุนทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อมาดำเนินการ โดยจะเลือกบริเวณพื้นที่ที่มีอาณาเขตติดต่อกัน ให้เป็นแหล่งที่เหมาะสมสำหรับราษฎรได้ใช้ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม ให้ได้รับผลผลิตและรายได้สูง มีฐานะมั่นคงและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสะดวก เท่าที่ควร เมื่อราษฎรมีสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมดี ก็จะทำให้ความรักที่ดิน ซึ่งตนได้ประกอบอาชีพและตั้ง ถิ่นฐานอยู่อย่างเป็นหลักแหล่ง ดังนั้น จึงทรงเลือกพื้นที่ในอำเภอและจังหวัดข้างต้น และให้กรมพัฒนาที่ดินสำรวจความเหมาะสมของที่ดินว่าจะเหมาะสมดำเนินโครงการตามพระราชประสงค์หรือไม่ ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการตามพระราชประสงค์สำเร็จลุล่วงไปแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ดังปรากฏตามรายงานการสำรวจและจำแนกดินฉบับที่ ๑๑๔ ของกรมพัฒนาที่ดินว่าสามารถจะใช้ในโครงการตามพระราชประสงค์ได้ โดยมีสาระสำคัญของโครงการดังนี้

๑ โครงการนี้ให้ชื่อว่า “โครงการพัฒนาที่ดินของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และอำเภอท่ายาง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี”

๒ ที่ดินที่จะพัฒนา ที่ดิน คือ ที่ดินของรัฐประเภทที่รกร้างว่างเปล่า ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๐๗ อนุมัติให้จำแนกเป็นที่จัดสรรเพื่อเกษตรกรรมและอื่นๆ และมีมติเพิ่มเติมตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ต่วนมาก ที่ สร. ๐๔๐๓/๑๙๘๒๖ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๑๓ เรื่อง เสนอให้จำแนกที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ ที่ สร. ๐๔๐๓/๑๑๒๗๓ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๑๔ เรื่องการจำแนกที่ดินจังหวัดเพชรบุรี เนื้อที่ประมาณ ๗๖.๕๓ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๗,๘๓๑ ไร่

๓ ขอให้กรมที่ดินมอบอำนาจให้สำนักราชเลขาธิการในพระองค์และกรมพัฒนาที่ดิน เป็นเจ้าหน้าที่ในการพัฒนาที่ดินตามโครงการนี้ โดยมีเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมมือเกี่ยวกับการจัดให้มีสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะ รวมทั้งสิ่งซึ่งจำเป็นแก่การครองชีพของราษฎรตามสมควร

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้มีราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๙ ตอนที่ ๑๔๙ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๑๕ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ จัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ในท้องที่ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ และตำบลกัลดหลวง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เนื้อที่ประมาณ ๕๕,๐๐๐ ไร่ โดยการให้เช่าตามความประสงค์ในอันที่จะจัดหาผลประโยชน์สำหรับบำรุงท้องที่

ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้มีราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ ๙๔ ตอนที่ ๖๗ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๐ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ในท้องที่อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เนื้อที่ประมาณ ๑๕,๐๐๐ ไร่ เพื่อนำไปจัดผลประโยชน์ในการพัฒนาที่ดินและจัดสรรให้แก่ราษฎรที่ไม่มีที่ทำกินและยากจน ได้มีที่ดินสำหรับประกอบอาชีพและอยู่อาศัย

นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราโชบายหลักและวิธีการที่สำคัญ คือ

๑ การแบ่งเนื้อที่ดำเนินการ

ให้แบ่งพื้นที่ออกเป็น ๒ ส่วน ส่วนแรกบริเวณพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง ดินดีเหมาะในการเพาะปลูกให้ดำเนินการจัดพัฒนาที่ดินให้แก่ราษฎร ส่วนที่สองสภาพของดินและความอุดมสมบูรณ์ด้อยกว่า ส่วนแรกไม่เหมาะแก่การเพาะปลูกก็ให้ดำเนินการพัฒนาเป็นที่เลี้ยงสัตว์

๒ การจัดที่ดินให้ราษฎรเพื่ออยู่อาศัยและประกอบอาชีพ

โดยที่ดินที่ได้รับการพัฒนาแล้ว และจัดสรรให้ราษฎรเข้าประกอบอาชีพและอยู่อาศัยนั้นมีพระราชประสงค์ที่จะยังมีให้กรรมสิทธิ์ในที่ดินด้วย ทรงคาดการณ์ว่าในอนาคตอาจมีนายทุนเข้าไปกว้านซื้อที่ดินจากราษฎร หรือกรณีที่มาชิกสหกรณ์เสียชีวิต ที่ดินอาจถูกแบ่งเป็นแปลงเล็กแปลงน้อย ทำให้ผิดหลักการพัฒนาที่ดินและเศรษฐกิจ หรือแม้กระทั่งการพัฒนาเส้นทางคมนาคมที่รวดเร็วเกินความต้องการก็อาจเกิดปัญหานี้ได้เช่นกัน ดังที่ พลตำรวจเอกประเนตร ฤทธิธำชัย ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเป็นห่วงมากถึงการตัดถนนหนทางเข้าไปในพื้นที่ต่างๆ เพราะทำให้มีการขึ้นราคาที่ดินและส่งผลให้นายทุนเข้ามาบีบบังคับกว้านซื้อด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาเหล่านี้ จึงมอบภาระให้สหกรณ์ดูแล มิให้แบ่งที่ดินให้แก่ผู้ใดเป็นรายบุคคล แต่ลูกหลานก็สามารถใช้ที่ดินนี้สืบทอดกันไป โดยไม่มีที่สิ้นสุด

๓ ให้ราษฎรในโครงการฯ เลือกคณะกรรมการขึ้น ทำหน้าที่ปกครองดูแลการประกอบอาชีพให้บังเกิดผล โดยรับคำแนะนำทางวิชาการจากเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในงานแต่ละด้าน

๔ ให้กันบริเวณโครงการฯ เนื้อที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ เพื่อตั้งเป็นศูนย์โครงการจัดพัฒนาที่ดินฯ ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางประสานงานระหว่างราษฎรในโครงการฯ กับส่วนราชการต่างๆ ช่วยเหลือราษฎรในโครงการฯ ค้นคว้าทางวิชาการ รวมทั้งผลิตพันธุ์พืชเพื่อสนับสนุนโครงการฯ และราษฎรในจังหวัดใกล้เคียง

๕ ในการดำเนินงานโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์นี้ เป็นโครงการที่ร่วมกันปฏิบัติงานของส่วนราชการต่างๆ โดยมีกรมพัฒนาที่ดินเป็นศูนย์กลางการประสานงานภายใต้การกำหนดนโยบายและกำกับดูแล ติดตามผล ให้คำแนะนำของคณะกรรมการบริหารโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ฯพณฯ องคมนตรี เป็นประธานกรรมการบริหารโครงการ ดังนี้

ปี พุทธศักราช ๒๕๑๖ - ๒๕๑๘	หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์	ประธานองคมนตรี
ปี พุทธศักราช ๒๕๑๘ - ๒๕๒๒	หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์	องคมนตรี
ปี พุทธศักราช ๒๕๒๒ - ๒๕๓๗	ศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ หุตะสิงห์	องคมนตรี
ปี พุทธศักราช ๒๕๓๗ - ๒๕๖๐	พลอากาศเอกกำธน สินธวานนท์	องคมนตรี
ปี พุทธศักราช ๒๕๖๐ - ปัจจุบัน	พลอากาศเอกชลิต พุกผาสุข	องคมนตรี

ตามหนังสือ สำนักกราชเลขาธิการ ที่ รล.๐๐๐๑/๖๓๐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๑๕ เรื่อง การดำเนินโครงการพัฒนาที่ดินของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยราชเลขาธิการได้กราบเรียน ฯพณฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร หัวหน้าคณะปฏิวัติ สรุปความว่า ด้วยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชประสงค์ในอันที่จะให้ความช่วยเหลือ เกี่ยวกับที่ทำมาหากินแก่ราษฎรที่ยากจนในท้องที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และในท้องที่อำเภอท่ายาง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

๑ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ดังกล่าว กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ จึงได้ดำเนินการสำรวจดินและจำแนกสมรรถนะที่ดินในบริเวณเขตโครงการ พร้อมทั้งดำเนินงานขั้นต้นระยะเวลา ๔ ปี โดยจะทำการพัฒนาและจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎรในท้องที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และในท้องที่อำเภอท่ายาง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมประมาณ ๑๗,๔๐๐ ไร่ และกันไว้เป็นที่สาธารณะ (สำหรับเลี้ยงสัตว์ อีกประมาณ ๓๕,๐๐๐ ไร่

๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน โปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระราชกระแสว่ามีพระราชประสงค์จะให้ที่ดินยังเป็นของรัฐอยู่ โดยให้ราษฎรรวมกันเป็นกลุ่มเข้าไปทำมาหากินและให้อยู่ในความดูแลของ ทบวงกรม ซึ่งเป็นเจ้าของโครงการ เมื่อกลุ่มชาวไร่ปรับสภาพเป็นสหกรณ์ได้ ก็ให้พระราชทานให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสหกรณ์ และไม่ให้สหกรณ์แบ่งที่ดินให้แก่ผู้ใด คงปล่อยให้สมาชิกของสหกรณ์ทำมาหากินในที่ดินนั้นต่อไป

๓ การพัฒนาที่ดินในท้องที่ของสองจังหวัดนี้ โปรดเกล้า ฯ ให้กรมพัฒนาที่ดินเป็นเจ้าของโครงการ และเป็นผู้ดำเนินงานตามโครงการพัฒนาที่ดิน โดยมีคณะทำงาน Working group ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการของกรมบางกรมมาช่วยปฏิบัติงานตามแต่ละสายงาน

๔ โดยที่โครงการพัฒนาและการจัดสรรที่ดินในท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดเพชรบุรี เป็นโครงการใหญ่และต้องดำเนินการในระยะยาว ต้องอาศัยงบประมาณแผ่นดินเป็นจำนวนมาก จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตั้งคณะกรรมการฯ ขึ้น มีหน้าที่ควบคุมดูแลงานพัฒนาที่ดินในท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดเพชรบุรี ให้เป็นไปตามพระบรมราโชบาย

หลักการดำเนินการ

๑ ที่ดินที่อุดมสมบูรณ์จะจัดให้สมาชิกโครงการฯ เข้าทำกินและอยู่อาศัย ส่วนที่ดินที่ไม่สมบูรณ์จะพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

๒ ที่ดินที่พัฒนาแล้วจะจัดให้สมาชิกโครงการฯ ครอบครัพละ ๒๐ -๒๕ ไร่ โดยเป็นที่อยู่อาศัยและประกอบอาชีพ และจะให้มียรายได้สุทธิเฉลี่ยครอบครัวละไม่ต่ำกว่า ๑๒,๐๐๐ บาทต่อปี

๓ ไม่ให้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน แต่ให้ถือครองได้ชั่วลูกหลาน

๔ ให้มีคณะกรรมการสมาชิก เพื่อปกครองกันเอง

๕ ผู้ที่เป็นสมาชิกโครงการฯ จะต้องเป็นสมาชิกสหกรณ์ และการดำเนินงานของสหกรณ์ในรูปแบบสหกรณ์อเนกประสงค์

๖ จัดให้มีหมู่บ้าน ประมาณ ๗๐-๑๐๐ ครอบครัว โดยมีที่อยู่อาศัยเป็นกลุ่มรวมกัน มีแปลงทำกินอยู่บริเวณรอบๆ แต่ไม่ห่างที่อยู่อาศัยเกิน ๓ กิโลเมตร

๗ กันที่ดินไว้เป็นป่าของโครงการฯ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของเนื้อที่ทั้งหมด ประมาณ ๑๓,๐๐๐ ไร่ ตามระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

๘ มีศูนย์โครงการฯ สังกัดกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อเป็นศูนย์กลางดำเนินงาน การติดต่อของสมาชิกและส่วนราชการอื่นๆ

ระยะเวลาดำเนินการ

พื้นที่ตามราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๙ ตอนที่ ๑๔๙ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๑๕ เป็นบริเวณหมู่บ้านสหกรณ์ที่ ๑-๘ โดยพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ได้จัดให้ราษฎรเข้าทำกินและอยู่อาศัยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๒๐ และพื้นที่ตามราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ ๙๔ ตอนที่ ๖๗ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๐ ซึ่งเป็นส่วนโครงการขยาย เป็นหมู่บ้านสหกรณ์ที่ ๙-๑๑ ดำเนินการจัดให้ราษฎรเข้าทำกินและอยู่อาศัย ตั้งแต่ปี

พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ต่อจากนั้นโครงการฯ ไม่ได้จัดสรรที่ดินให้ราษฎรเข้าทำกินและอยู่อาศัยอีก เว้นแต่โครงการมีแปลงที่ดินว่างเนื่องจากสมาชิกถูกตัดสิทธิ์ เพราะการปฏิบัติผิดระเบียบของโครงการฯ และโครงการฯ จะจัดบุตรสมาชิกและราษฎรยากจนในพื้นที่ที่ผ่านการพิจารณาแล้ว เข้าไปทำกินและอยู่อาศัยแทนสมาชิกที่ถูกตัดสิทธิ์

ตารางที่ ๑ รายละเอียดการสำรวจการถือครองที่ดินของสมาชิกโครงการฯ (ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๐)

หมู่บ้านสหกรณ์ที่	ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการ	จำนวนสมาชิกทั้งหมดที่จัดสรร (ราย)	จำนวนสมาชิกปัจจุบัน (ราย)	จำนวนเนื้อที่ที่จัดสรร (ไร่)	เนื้อที่รวม (ไร่)
๑	๒๕๑๖	๑๐๕	๑๐๕	๙๓ รายๆ ละ ๒๕ ไร่ ๑๒ รายๆ ละ ๒๐ ไร่	๒,๓๒๕ ๒๔๐
๒	๒๕๑๗	๙๔	๘๕	๖๘ รายๆ ละ ๒๕ ไร่ ๑๗ รายๆ ละ ๒๐ ไร่	๑,๗๐๐ ๓๔๐
๓	๒๕๑๘	๘๗	๘๕	รายละ ๒๕ ไร่	๒,๑๒๕
๔	๒๕๑๘	๒๒	๒๑	รายละ ๒๕ ไร่	๕๒๕
๕	๒๕๑๙	๘๔	๘๔	รายละ ๒๐ ไร่	๑,๖๘๐
๖	๒๕๑๙	๘๙	๙๓	รายละ ๒๐ ไร่	๑,๘๖๐
๗	๒๕๒๐	๔๘	๔๒	รายละ ๒๐ ไร่	๘๔๐
๘	๒๕๒๐	๔๔	๔๘	รายละ ๒๐ ไร่	๙๖๐
๙	๒๕๒๑	๘๖	๘๘	รายละ ๒๐ ไร่	๑,๗๖๐
๑๐	๒๕๒๑	๗๗	๗๕	รายละ ๒๐ ไร่	๑,๕๐๐
๑๑	๒๕๒๒	๔๒	๔๐	รายละ ๒๐ ไร่	๘๐๐
รวม	-	๗๗๘	๗๖๖	-	๑๖,๖๕๕

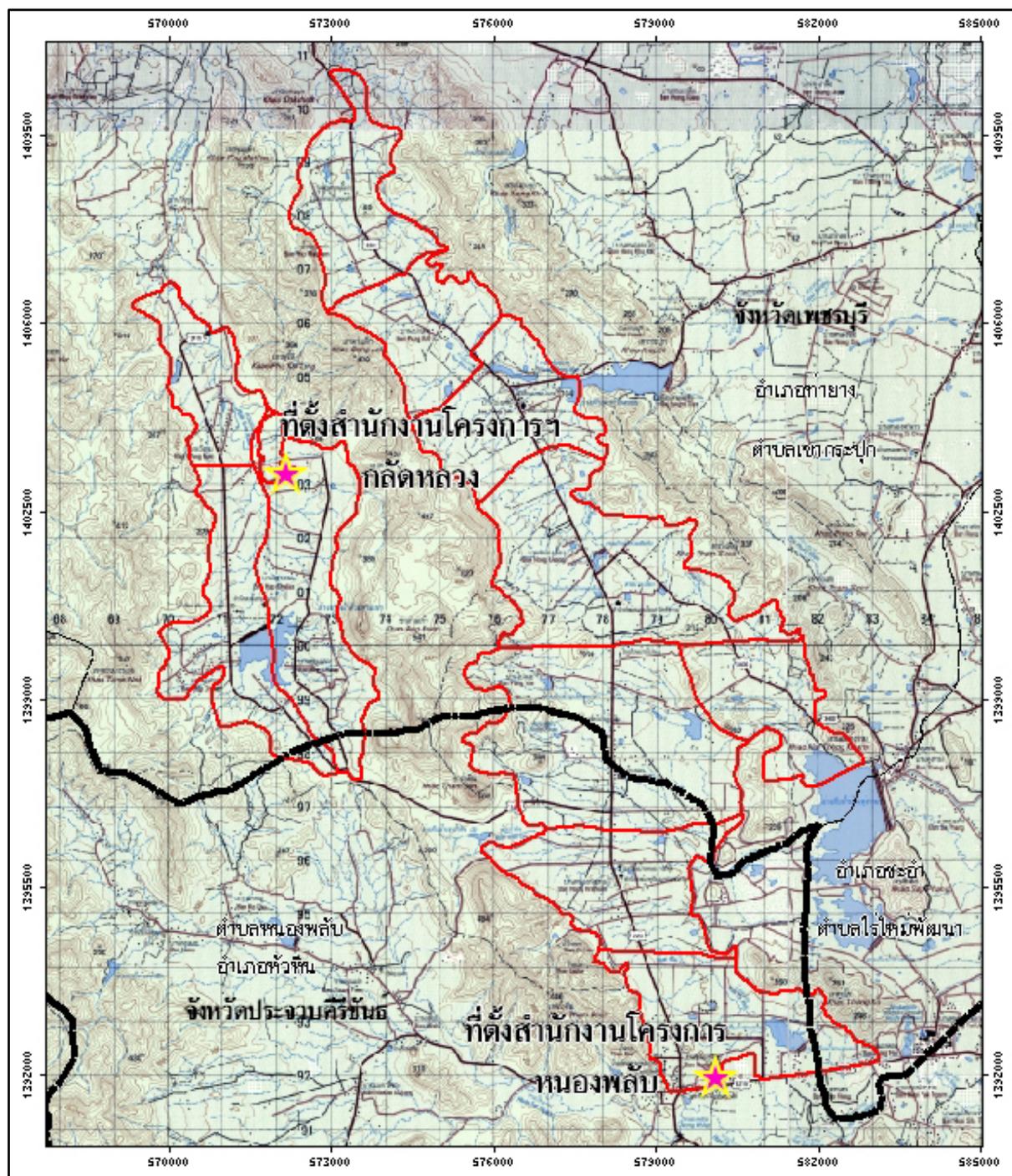
หมายเหตุ : ๑ จำนวนสมาชิกปัจจุบันที่ลดลง เนื่องจากสมาชิกถูกตัดสิทธิ์หรือสละสิทธิ์ และที่ดินของสมาชิกที่ถูกตัดสิทธิ์หรือสละสิทธิ์ จะเป็นแปลงที่ดินว่าง

๒ จำนวนสมาชิกในหมู่บ้านสหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกปัจจุบันเพิ่มขึ้นจากจำนวนสมาชิกที่จัดสรร เนื่องจากสมาชิกมีการย้ายและเปลี่ยนแปลงที่ดิน

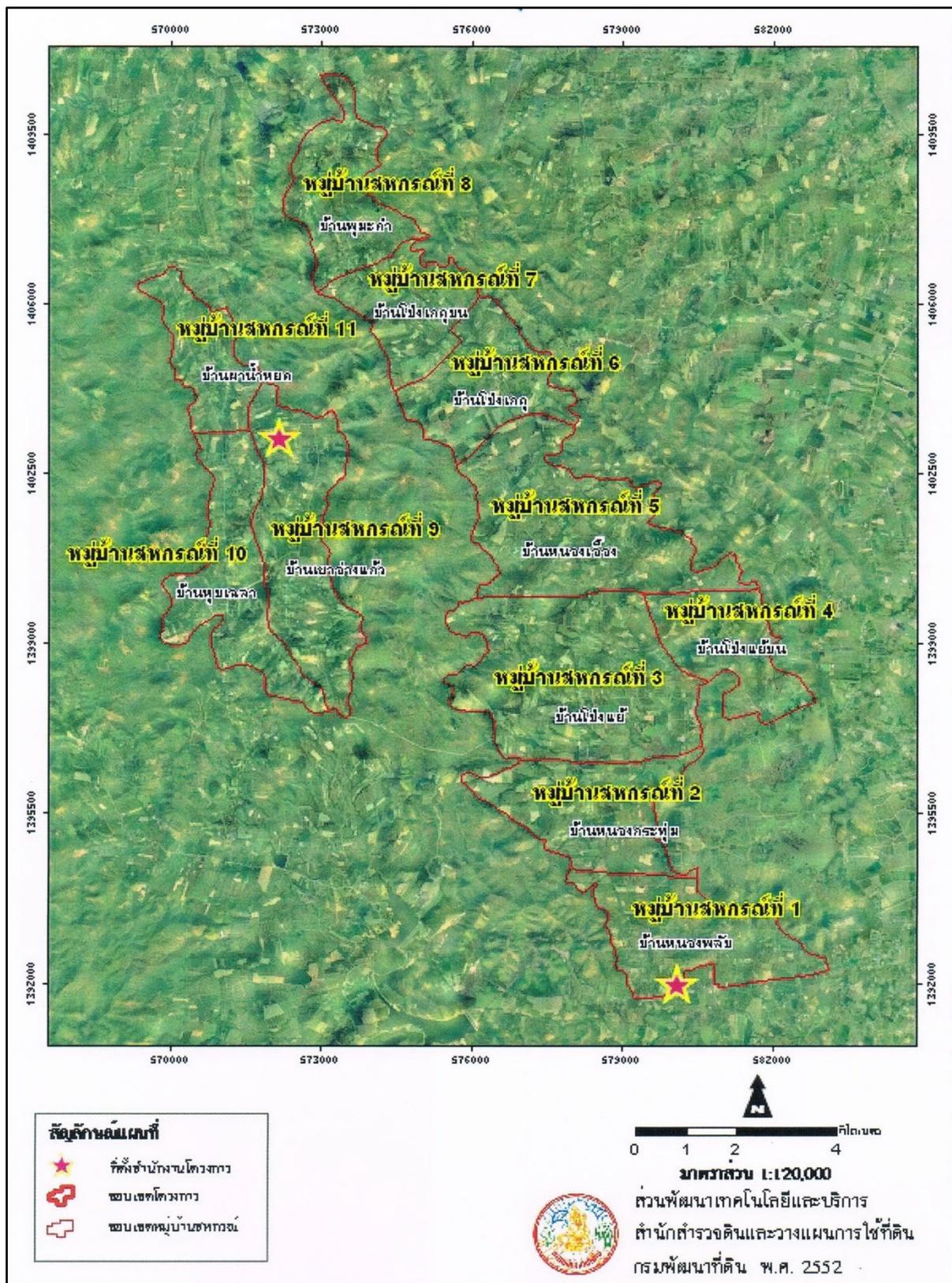
ตารางที่ ๒ รายละเอียดการใช้ที่ดินในพื้นที่โครงการฯ (ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๐)

ลำดับ	รายการ	เนื้อที่ประมาณ (ไร่)
๑	แปลงจัดสรรให้สมาชิกโครงการฯ (ปี พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๒๒)	๑๖,๖๕๕
๒	แปลงจัดสรรวิสามัญ ๑๑๒ ราย (ปี พ.ศ. ๒๕๔๓)	๕๖๐
๓	สหกรณ์การเกษตรหนองปลับรุ่งเรือง จำกัด ขอใช้พื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์	๕๐๐
๔	สถานที่ราชการ โรงเรียน วัด และสถานีนอนามัย	๑๒,๐๔๓
๕	แปลงจัดสรรที่ว่าง เนื่องจากสมาชิกสละสิทธิ์หรือถูกตัดสิทธิ์	๑,๙๐๓
๖	พื้นที่ว่างของโครงการฯ (ยังไม่จัดสรร)	๑๗,๖๙๓
๗	พื้นที่กันเป็นพื้นที่ป่าไม้ (ร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่)	๑๑,๘๐๓
	รวม	๖๑,๑๕๗

หมายเหตุ : เนื้อที่ได้จากการคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ มีเนื้อที่รวมประมาณ ๖๑,๑๕๗ ไร่

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงที่ตั้งสำนักงาน และขอบเขตโครงการฯ

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงขอบเขตหมู่บ้านสหกรณ์ที่ ๑-๑๑ ภายในโครงการฯ

๒. ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดิน โดยศูนย์ปฏิบัติการโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์ หนองพลับ-กัลดีหลวง มีผลการดำเนินงานใน ๔ ด้าน ได้แก่

๒.๑ ด้านพัฒนาที่ดิน

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงศึกษาวิเคราะห์ปัญหาดิน ในเอกสาร “Soil Dev การพัฒนาดิน” ที่พระราชทานแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับโครงการหนองพลับ-กัลดีหลวง ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ว่าดินมีปัญหาเป็น **ดินลูกรัง ดินดาน** ต้นเหตุของปัญหามีการทำลายป่าไม้ เมื่อเริ่มพัฒนา มีการ clear (ปกอกเปลือก พื้นที่ โดยตัดไม้ถอนรากให้หมดเตียน และไม่มีการป้องกันมิให้ดินลูกรังที่เหลืออยู่มากถูกชะล้างลงห้วยโดยเร็ว

Soil Dev
<u>SoilDev การพัฒนาดิน</u>
ดินที่เหมาะสมสำหรับการเกษตรกรรมต้องมีคุณสมบัติต่าง ๆ ดังนี้ มีแร่ธาตุ ที่เรียกว่า ปุ๋ย ส่วนประกอบสำคัญคือ 1) N (nitrogen) ในรูป nitrate 2) P (phosphorus) ในรูป phosphate 3) K (potassium) และแร่ธาตุ อื่น ๆ O H Mg Fe
มีระดับ เปรี้ยว ค่าจ ใกล้เคียงกลาง (pH 7)
มีความเค็ม ต่ำ
มีจุลินทรีย์
มีความชื้นพอเหมาะ (ไม่แห้ง ไม่แฉะ)
มีความโปร่งพอเหมาะ (ไม่แข็ง)
<u>ดินที่มีปัญหา</u>
1. ศูนย์ศึกษาการพัฒนา เขาหินซ้อน : ดินทราย มีแร่ธาตุน้อย
2. ศูนย์ศึกษาการพัฒนา หัวย้อยโครี : ดิน กรวด แข็งแล้ง
3. ศูนย์ศึกษาการพัฒนา หักุดทอง : ดินเปรี้ยวจัด
4. ศูนย์ศึกษาการพัฒนา หัวทราย : ดินทราย มีแร่ธาตุน้อย ดินดาน
5. ศูนย์ศึกษาการพัฒนา ภูพาน : ดินทราย ดินเค็ม ขาดน้ำ
6. ศูนย์ศึกษาการพัฒนา คู่กระจับเบน : ดินเค็ม
7. โครงการ เขาชะงุ้ม : ดินแข็ง ดิน-หินลูกรัง
8. โครงการ วัดมงคลชัยพัฒนา : ขาดน้ำ
9. โครงการ ป่าทพึง : น้ำเค็ม ดินเค็ม ดินเปรี้ยวจัด
10. ที่ดิน ๑.บ้านพริก ๒.บ้านนา : ดินเปรี้ยว น้ำท่วม ขี้เถ้า
11. โครงการ หนองพลับ-กัลดีหลวง : ดินลูกรัง ดินดาน
12. โครงการ บุกกะพง-ดอนตูมใหญ่ : ดินทราย มีแร่ธาตุน้อย ดินดาน ขาดน้ำ
13. โครงการ สหกรณ์สันกำแพง : ดินลูกรัง ขาดน้ำ

ภาพที่ ๓ เอกสาร “Soil Dev การพัฒนาดิน”

กรมพัฒนาที่ดิน โดยศูนย์ปฏิบัติการโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัณฑ์หลวง ได้ดำเนินงานด้านพัฒนาที่ดิน ปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่ดินมีปัญหา การป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน รวมถึงการค้นคว้าวิจัยต่างๆ ดังนี้

๑ การรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เพื่อฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน รวมถึงการรณรงค์และให้ความรู้แก่สมาชิกโครงการฯ และประชาชนทั่วไป ให้รู้ถึงประโยชน์ของหญ้าแฝกในการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายปลูกหญ้าแฝกบริเวณรอบแหล่งน้ำธรรมชาติ สระน้ำ อ่างเก็บน้ำ และพื้นที่ที่มีการชะล้างพังทลายของดิน ในพื้นที่บ้านโป่งแย้ หมู่ ๖ ตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน ๔๕๐,๐๐๐ กกล้า บ้านหนองเอื้อง หมู่ ๖ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ กกล้า และบ้านโป่งเกตุ หมู่ ๙ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ กกล้า นอกจากนี้ ยังแจกจ่ายหญ้าแฝกให้กับหน่วยงานราชการ สมาชิกโครงการฯ และประชาชนทั่วไป เพื่อนำไปปลูกรอบสระน้ำ และแหล่งน้ำในพื้นที่ของตนเอง จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ กกล้า โดยมีผู้มารับหญ้าแฝกรวม ๗๒ ราย

๒ การรณรงค์และส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง) เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง) เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน และให้ความรู้แก่สมาชิกโครงการฯ และประชาชนทั่วไป ให้รู้ถึงประโยชน์ของการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง) ในการปรับปรุงบำรุงดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมีและลดต้นทุนการผลิต โดยแจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ปอเทืองให้กับหน่วยงานราชการ สมาชิกโครงการฯ และประชาชนทั่วไป จำนวน ๖ ตัน มีผู้มารับเมล็ดพันธุ์ปอเทืองรวม ๑๓๒ ราย

๓ การส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพ

ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพ ได้แก่ ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ เพื่อปรับปรุงบำรุงดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน และให้ความรู้แก่สมาชิกโครงการฯ และประชาชนทั่วไป ให้รู้ถึงประโยชน์ของการใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ ในการปรับปรุงบำรุงดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมีและลดต้นทุนการผลิต เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการทำการเกษตรได้อย่างยั่งยืน ดำเนินการในพื้นที่รวม ๗๕๐ ไร่

๔ การให้บริการตรวจสอบดิน

เพื่อประเมินธาตุอาหารภายในดิน การให้คำปรึกษาและความรู้แก่สมาชิกโครงการฯ และประชาชนทั่วไป ในการจัดการดิน น้ำ และปุ๋ย ให้สอดคล้องกับลักษณะดินและพืชที่ปลูก มีผู้มารับบริการรวม ๔๕ ราย

๕ การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ โดยดำเนินการขุดลอกบ่อดักตะกอนดิน จัดทำฝายชะลอน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และจัดทำทางลำเลียงในไร่นา มีพื้นที่ดำเนินการรวม ๒,๐๐๐ ไร่ โดยอยู่ในพื้นที่หมู่ ๖ บ้านโป่งแย้ ตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน ๘๐๐ ไร่, หมู่ ๖ บ้านหนองเอื้อง ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน ๙๐๐ ไร่ และหมู่ ๒ บ้านหนองพลับ ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๓๐๐ ไร่

๖ การขุดลอกบ่อดักตะกอน การก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียงในไร่นา

เพื่อป้องกันแหล่งน้ำธรรมชาติต้นเขิน จำนวน ๑๕ แห่ง อยู่ในพื้นที่หมู่ ๑๓ บ้านเขาอ่างแก้ว ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และการก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียงในไร่นา ระยะทางทั้งหมด ๒๕ กม. โดยอยู่ในพื้นที่หมู่ ๖ บ้านโป่งแย้ ตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

๗ การวิจัยคัดเลือกปรับปรุงและผลิตเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ที่มีคุณภาพเป็น เมล็ดพันธุ์หลักและเมล็ดพันธุ์ขยาย เพื่อให้ได้สายพันธุ์พืชปุ๋ยสด ได้แก่ ปอเทือง ถั่วพริ้ว ที่มีความสม่ำเสมอภายในสายพันธุ์ มีคุณภาพเมล็ดพันธุ์ตรงตามมาตรฐานเพื่อใช้เป็นเมล็ดพันธุ์หลัก (foundation seed) สำหรับการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสดตามระบบการผลิตเมล็ดพันธุ์มาตรฐาน เพื่อผลิตขยายพันธุ์เป็นชั้นพันธุ์ขยาย (registered seed) และชั้นพันธุ์จำหน่าย (certified seed) โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เป็นฤดูที่ ๔ เป็นการปลูกขยายพันธุ์ เพื่อเพิ่มปริมาณเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์หลักของสายพันธุ์พืชปุ๋ยสด (ปอเทือง และถั่วพริ้ว ที่ผ่านการคัดเลือกมา ๓ ฤดูปลูก ที่มีการคัดเลือกต้นที่มีคุณลักษณะที่ดี และเก็บเมล็ดพันธุ์รวมกัน (bulk method) เพื่อนำไปใช้ปลูกขยายพันธุ์เพิ่มปริมาณเป็นชั้นพันธุ์ขยายต่อไป

๘ การวิจัยการจัดการดินเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มคุณภาพการผลิตสับปะรด โดยสับปะรดเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญในพื้นที่โครงการฯ โดยการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการดินเพื่อการปลูกสับปะรด โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผลผลิตสับปะรดให้มีคุณภาพ โดยศึกษาเปรียบเทียบการใช้ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์จากวัสดุเหลือใช้ในกระบวนการผลิตสับปะรดร่วมกับผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการในพื้นที่โครงการพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยทำการประเมินการเปลี่ยนแปลงคุณภาพดินจากการจัดการดิน ปริมาณและคุณภาพผลผลิตของสับปะรด ตลอดจนผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ได้รับ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เป็นปีแรกของโครงการวิจัย จึงอยู่ในขั้นตอนการดูแลรักษา ใส่ปุ๋ย กำจัดวัชพืช และเก็บข้อมูลการเจริญเติบโต

๙ การวิจัยดัชนีคุณภาพดินสำหรับการประเมินความเสี่ยงโรคมายาใต้ประเภทการใช้ที่ดิน ในพื้นที่โครงการพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง โดยดัชนีคุณภาพดินเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกษตรกรสามารถตรวจสอบและปรับปรุงสุขภาพดิน โดยอาศัยประสบการณ์และความรู้เรื่องดินของเกษตรกร วิธีการที่เลือกใช้เป็นวิธีการประเมินคุณภาพดินอย่างง่าย เพื่อให้เกษตรกรสามารถวิเคราะห์ดินได้ด้วยตนเอง และเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินสามารถนำข้อมูลดัชนีคุณภาพดินมาใช้ในการวางแผนคำแนะนำการใช้ปุ๋ยและวิธีการปรับปรุงดินให้เกษตรกร การวิเคราะห์ดินด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เกษตรกรมีข้อมูลแนวโน้มสุขภาพดินอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เป็นปีแรกของโครงการวิจัย จึงอยู่ในขั้นตอนสัมภาษณ์การใช้ที่ดิน การจัดการดิน ผลผลิตและรายได้ของเกษตรกร การเก็บตัวอย่างดิน และการวิเคราะห์ตัวอย่างดิน

ภาพที่ ๔ การอนุรักษ์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เพื่อฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

ภาพที่ ๕ การรณรงค์และส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

ภาพที่ ๖ การส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพได้แก่ ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน และเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน

ภาพที่ ๗ การให้คำปรึกษา ให้ความรู้ และการให้บริการตรวจสอบดินเพื่อประเมินธาตุอาหารภายในดิน

ภาพที่ ๘ การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

ภาพที่ ๙ การขุดลอกบ่อดักตะกอน การก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียงในไร่นา

ภาพที่ ๑๐ การวิจัยคัดเลือกปรับปรุงและผลิตเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด (ปอเทือง และถั่วพราง)

ภาพที่ ๑๑ การวิจัยการจัดการดินเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มคุณภาพการผลิตสับปะรด

ภาพที่ ๑๒ การวิจัยดัชนีคุณภาพดินสำหรับการประเมินความเสี่ยงโทรมภายใต้ประเภทการใช้ที่ดิน

๒.๒ ด้านพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ

เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๙ ณ พระตำหนักจิตรตารโหฐาน ทรงมีพระราชดำรัสในการพระราชทานสัมภาษณ์แก่เลขาธิการ กปร. และผู้บริหาร กปร. เกี่ยวกับโครงการฯ หนองพลับ สรุปได้ว่าโครงการตามพระราชประสงค์หนองพลับ จัดทำขึ้นเมื่อเห็นว่ามีพื้นที่ที่จะเพาะปลูกได้ แม้จะเป็นพื้นที่ดินแห้งแล้งก็ตาม และในท่ามกลางความเชื่อที่ว่า ฤดูแล้งไม่ใช่ระยะการเพาะปลูกก็ตาม พระองค์ได้พระราชทานคำแนะนำให้สร้างอ่างเก็บน้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตรยามเมื่อฝนทิ้งช่วง เป็นผลให้ทรงพอพระราชหฤทัยที่ทรงพบว่า “...หน้าแล้งก็ยังสามารถทำได้ ยังทำกินได้”

พื้นที่โครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบเรียบจนถึงเนินเขา มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ๘๐-๑๘๐ เมตร แหล่งน้ำที่สำคัญได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยสามเขา อ่างเก็บน้ำห้วยสงสัย อ่างเก็บน้ำห้วยไทรงาม อ่างเก็บน้ำทุ่งขาม และอ่างเก็บน้ำห้วยไม้ตาย ข้อมูลจากสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหนองพลับ พบว่า ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑๕ ปี (ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๖๒) เท่ากับ ๑,๐๔๓ มิลลิเมตร โดยการทำการเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการฯ เป็นการเกษตรแบบอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และในฤดูแล้ง การใช้น้ำในแหล่งน้ำตามธรรมชาติเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ ซึ่งในพื้นที่โครงการฯ ยังต้องมีการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ ให้ครอบคลุมพื้นที่โครงการฯ

กรมพัฒนาที่ดิน โดยศูนย์ปฏิบัติการโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง ได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่โครงการฯ ดังนี้

๑ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ สนับสนุนศูนย์ปฏิบัติการโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง แห่งที่ ๑ ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดำเนินการโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗ กรมทรัพยากรน้ำ

๒ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ สนับสนุนศูนย์ปฏิบัติการโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง แห่งที่ ๒ ตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ดำเนินการโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗ กรมทรัพยากรน้ำ

๓ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ สนับสนุนศูนย์ปฏิบัติการโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง แห่งที่ ๓ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ดำเนินการโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗ กรมทรัพยากรน้ำ

๔ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ สนับสนุนสหกรณ์การเกษตรหนองพลับรุ่งเรือง ในโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง บ้านโป่งแย้ หมู่ที่ ๖ ตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ดำเนินการโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗ กรมทรัพยากรน้ำ

๕ การพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่โครงการฯ จากกรณี นายสน เสียงสะอาด ราษฎรบ้านเขาอ่างแก้ว หมู่ที่ ๑๓ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ขอพระราชทานโครงการขุดลอกสระน้ำ จำนวน ๖ แห่ง โดยปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ดำเนินการเสร็จ ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการขุดลอกและปรับปรุงสันทำนบดินของสระเก็บน้ำอ่างแก้ว และโครงการขุดลอกและขุดขยายพื้นที่เก็บกักน้ำของสระเก็บน้ำหนองกลางบ้าน ดำเนินการโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗ กรมทรัพยากรน้ำ ส่วนที่เหลืออีก ๔ แห่ง จะดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ได้แก่ โครงการขุดลอกและปรับปรุงซ่อมแซมสันทำนบดินของห้วยตาจาง และโครงการขุดลอกและปรับปรุงซ่อมแซมสันทำนบดินของห้วยน้ำทรัพย์ ดำเนินการโดยโครงการชลประทานเพชรบุรี สำนักชลประทานที่ ๑๔ กรมชลประทาน โครงการขุดลอกและขุดขยายพื้นที่เก็บกักน้ำของสระเก็บน้ำลุ่มถนอม และโครงการขุดขยายพื้นที่เก็บกักน้ำบริเวณลำห้วยสามเขา ดำเนินการโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗ กรมทรัพยากรน้ำ

ภาพที่ ๑๓ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในพื้นที่โครงการฯ

๒.๓ ด้านการจัดที่ดิน การแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนและข้อพิพาท

กรมพัฒนาที่ดิน โดยศูนย์ปฏิบัติการโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กลัดหลวง ได้ให้บริการสมาชิกโครงการฯ ในด้านต่างๆ รวมถึงประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน และข้อพิพาทต่างๆ ภายในพื้นที่โครงการฯ ดังนี้

๑ การออกหนังสือรับรองให้กับสมาชิกโครงการฯ เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบต่าง เช่น ขอดัดตั้ง มิเตอร์ไฟฟ้าหรือขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้า ขออนุญาตปลูกสร้างบ้าน ขออนุญาตออกบ้านเลขที่ เป็นต้น

๒ การตรวจสอบแนวเขตแปลงจัดสรรของสมาชิกโครงการฯ เนื่องจากเกิดปัญหาเรื่องแนวเขตกับแปลงข้างเคียง

๓ ดำเนินการแก้ไขปัญหาและไกล่เกลี่ย ข้อร้องเรียนและข้อพิพาทต่างๆ ในพื้นที่โครงการฯ ร่วมกับฝ่ายปกครอง และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔ การตรวจสอบพื้นที่โครงการฯ กรณีมีบุคคลเข้ามาครอบครองพื้นที่โครงการฯ เพื่อทำประโยชน์ และสร้างสิ่งปลูกสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยขอให้ปฏิบัติให้ตามระเบียบของกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามพระราชประสงค์ พ.ศ. ๒๕๑๖ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๑๘ และขอความร่วมมือยุติการดำเนินการต่างๆ ในพื้นที่

๕ การดำเนินการด้านคดีความ กับบุคคลที่ได้เข้ามาครอบครองพื้นที่โครงการฯ เพื่อทำประโยชน์ และสร้างสิ่งปลูกสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาต จำนวน ๘ ราย สรุปได้ดังนี้

(๑) นายจักรกฤษ สมจิตร

ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ได้รับการประสานจากองค์การบริหารส่วนตำบลเขากระปุก ว่ามีชาวบ้านแจ้งเหตุเดือดร้อนรำคาญจากกลิ่นเหม็นบริเวณฟาร์มสุกร จึงได้ลงพื้นที่ตรวจสอบ พบว่า นายจักรกฤษ ปลูกสร้างที่อยู่อาศัยและฟาร์มสุกรในบริเวณแปลงว่างของโครงการฯ จำนวนพื้นที่ที่บุกรุก ประมาณ ๕ ไร่ ซึ่งนายจักรกฤษ สมจิตร ไม่ยอมรับและกล่าวว่าตนได้รับช่วงสิทธิ์มาถูกต้องและได้มีการร้องเรียน ไปที่ศูนย์ดำรงธรรม

ศาลจังหวัดเพชรบุรีมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๓ ว่า นายจักรกฤษ สมจิตร มีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน โดยให้ออกจากที่ดินที่บุกรุกและให้รื้อถอนขนย้ายโรงเรือนเลี้ยงสุกรและ สิ่งปลูกสร้างต่างๆ ทั้งหมด ออกจากที่ดินที่บุกรุก

(๒) นางต๋ม เกษมสุวรรณ

สืบเนื่องจากนายวิชัย ต๋มเงิน ร้องสิทธิ์ในที่ดินที่ตนเองได้รับช่วงสิทธิ์มาจากนางนิล ต๋มเงิน แต่ไม่สามารถเข้าทำประโยชน์ได้เนื่องจากมีบุคคลเข้ามาบุกรุกอาศัยอยู่โดยเป็นที่ดินดังกล่าวจำนวน ๘ ไร่ โดยมีนางต๋ม เกษมสุวรรณ ซึ่งเป็นภรรยาของนายบุญ วงษ์เอก อาศัยและทำประโยชน์ฯ อยู่ในพื้นที่ดังกล่าว

ศาลจังหวัดเพชรบุรีมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ โดยนางต๋ม เกษมสุวรรณ จะส่งมอบที่ดินคืนให้แก่ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ แต่เนื่องจากนางต๋ม เกษมสุวรรณ ไม่มีที่พักอาศัยและที่ทำกิน จึงขอให้ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ผ่อนผัน และศาลจังหวัดเพชรบุรีได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓ โดยนายวิชัยและศูนย์ปฏิบัติการฯ ตกลงผ่อนผันให้นางต๋ม เกษมสุวรรณ ทำกินในที่ดินบางส่วนเป็นเนื้อที่ ๓ ไร่ ไปจนกว่าศูนย์ปฏิบัติการฯ จะสามารถจัดหาที่ทำกินใหม่ให้ได้ ส่วนที่ดินที่ได้ปลูกพืชผลทางการเกษตรในส่วนที่ เกิน ๓ ไร่ นายวิชัยและศูนย์ปฏิบัติการฯ จะผ่อนผันให้ทำกินและเก็บเกี่ยวผลผลิตให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี

(๓ นายอำนาจ เขียวขุ่ม

เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ หน่วยงานในพื้นที่ ประกอบด้วย ผอ.ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ, ตำรวจพลร่มค่ายนเรศวรฯ ผู้แทน มทบ. ๑๕, ผู้แทนสถานีตำรวจ สภ.ชะอำ, ปลัดอำเภอชะอำ, นายช่าง อดต.ไรใหม่พัฒนา และฝ่ายปกครองในพื้นที่ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ร่วมลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการบุกรุกใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่สาธารณะของโครงการฯ โดยพบการก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัย และได้เชิญ นายอำนาจ เขียวขุ่ม มาพบ เพื่อชี้แจง ระเบียบ แนวปฏิบัติ แจ้งให้ระงับการดำเนินการ และรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากพื้นที่ว่างดังกล่าว ซึ่งนายอำนาจ เขียวขุ่ม ไม่หยุดการกระทำ และยังพบว่ามี การต่อเติมอาคารบ้านที่อยู่อาศัย

ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรชะอำ และทางพนักงานสอบสวนได้ส่งสำนวนฟ้องต่ออัยการจังหวัดเพชรบุรี โดยพนักงานอัยการได้ส่งฟ้อง และสืบพยาน โดยศาลจังหวัดเพชรบุรี มีคำพิพากษา นายอำนาจฯ ขาดเจตนาในการกระทำความผิดฐานยึดถือครอบครองที่ดินของรัฐซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน จำเลยไม่มีความผิดตามฟ้อง ต่อมาอัยการจังหวัดเพชรบุรี ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์พิจารณาว่าจำเลยมีความผิดตามฟ้อง

(๔ นายรัฐศักดิ์ พรหมมาศ

ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ได้แจ้งให้บุคคลที่อยู่ในแปลงที่ไม่ได้จัดสรรของโครงการฯ มาแสดงตนและทำบันทึกการใช้ประโยชน์ ซึ่งนายรัฐศักดิ์ พรหมมาศ ได้มาแสดงตน โดยกล่าวว่าที่ดินที่ทำประโยชน์ได้มาโดยการซื้อที่ดินต่อมาจากนายเลื่อย รอดพัน ๒๐ ไร่ และที่ดินในพื้นที่บ้านโป่งแยะอีก ๓๐ ไร่ โดยการปลูกบ้าน ๑ หลัง และปลูกพืชผลอื่น ๆ ต่อมาศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ได้ตรวจสอบ พบว่า ที่ดินของ นายรัฐศักดิ์ พรหมมาศ ที่เข้าทำประโยชน์เป็นพื้นที่ว่างของโครงการฯ ที่ไม่ได้จัดสรรให้สมาชิก มีเนื้อที่ประมาณ ๑๓๘ ไร่ ซึ่งไม่ตรงกับที่นายรัฐศักดิ์ พรหมมาศ ได้เข้ามากล่าวแสดงตน

การตรวจสอบพื้นที่พบว่า นายรัฐศักดิ์ฯ ทำประโยชน์อยู่ในพื้นที่คาบเกี่ยว ๒ อำเภอ คือ อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยในพื้นที่อำเภอท่ายาง ได้ดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สภ.ท่าไม้รวก เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๒ และพนักงานสอบสวนได้มีการส่งสำนวนต่ออัยการจังหวัดเพชรบุรีแล้ว สำหรับพื้นที่อำเภอชะอำ ได้แจ้งความร้องทุกข์พร้อมลงบันทึกประจำวันไว้ที่ สภ.ชะอำ ปัจจุบันศาลจังหวัดเพชรบุรี ได้นัดสืบพยาน (เลื่อนนัดสืบพยานเนื่องจากสถานการณ์โควิด-๑๙

(๕ นายมาโนช ชินธนทรัพย์

เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ มีการแจ้งเหตุการณ์เปิดพื้นที่ทำการเกษตร ในพื้นที่โครงการฯ เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ จึงลงพื้นที่ตรวจสอบ พบเครื่องจักรขนาดใหญ่ จึงได้ส่งระงับการทำไว้ก่อนและแจ้งให้นายมาโนช ชินธนทรัพย์ เข้ามาพูดคุยและชี้แจง โดยนายมาโนช ชินธนทรัพย์ แสดงตนเป็นผู้กระทำการ เพราะเป็นที่ดั้งเดิมของบิดาตนเอง (นายเจียม มุ่งดี ต่อมาศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ได้ตรวจสอบพบว่า นายเจียม มุ่งดี ถูกตัดสิทธิ์จากการเป็นสมาชิกภาพ (ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการโครงการพัฒนาที่ดินฯ ตามพระราชประสงค์ อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากไม่เข้าทำประโยชน์ในแปลงที่ดินจัดสรรด้วยตนเองตามข้อ ๑๔ (๖) และมีภาระหนี้สิน เงินทุนหมุนเวียนจำนวน ๖,๐๙๓.๘๐ บาท และมีการเรียกตัวสมาชิกโครงการฯ ที่ปฏิบัติผิดระเบียบตามรายชื่อ ไปพบนายอำเภอท่ายาง ภายใน ๑ เดือน เพื่อทำบันทึกแก้ไขให้ถูกต้องภายใน ๓ เดือน ซึ่งนายเจียม มุ่งดี ไม่มาทำบันทึกภายในระยะเวลาที่กำหนด จึงถูกตัดสิทธิ์จากการเป็นสมาชิก

ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ได้เชิญนายมานโซ ชินธนทรัพย์ เข้ามาพบเพื่อชี้แจงระเบียบและข้อปฏิบัติ พร้อมทั้งแจ้งระเบียบและรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง และผลผลิตทางการเกษตรออกจากพื้นที่ แต่นายมานโซ ชินธนทรัพย์ ไม่หยุดการกระทำการ และยังมีการปลูกสร้างบ้านเรือนเพิ่มเติมโดยไม่ได้รับอนุญาต ปัจจุบันศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรท่าไม้รวก แต่พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรท่าไม้รวก มีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาส่งไปยังพนักงานอัยการจังหวัดเพชรบุรี

(๖ นายบุญเลิศ อินทรกุล

เมื่อต้นเดือนมีนาคม ๒๕๖๑ เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรน้ำ ภาค ๗ กรมทรัพยากรน้ำ ดำเนินการสำรวจแหล่งน้ำตามโครงการปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำ บริเวณอ่างเก็บน้ำหนองปลาาน บ้านหนองหอย ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่านายบุญเลิศ อินทรกุล ซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกโครงการฯ เข้าถือครองที่ดินและปลูกสร้างที่อยู่อาศัย บริเวณทางทิศใต้ของอ่างเก็บน้ำ หนองปลาาน ซึ่งเป็นพื้นที่ว่างของโครงการฯ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ ได้มีหนังสือแจ้งนายบุญเลิศ อินทรกุล ให้ระงับสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวไว้ก่อน และศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ได้ทำหนังสือแจ้งให้นายบุญเลิศ ทำการขนย้ายสิ่งของและรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากบริเวณพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งนายบุญเลิศยังไม่รื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง

ปัจจุบัน ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรบ้านหนองพลับ โดยพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรบ้านหนองพลับ ได้ส่งสำนวนให้อัยการหัวหินพิจารณาพร้อมรับฟ้องเพื่อรอการสืบพยานของโจทก์ และจำเลย และนายบุญเลิศฯ ให้การรับสารภาพ แต่ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะและพินิจ และนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๔

(๗ นายกิติ์ชา ทีปต์อังกูร

โดยไม่ได้เป็นสมาชิกโครงการฯ และได้เข้ามาอยู่อาศัยในพื้นที่ว่างของโครงการฯ ได้ปลูกสร้างที่อยู่อาศัยและปลูกสร้างห้องพักเรือนแถวเพื่อให้เช่าในทางประกอบธุรกิจ โดยการกระทำของนายกิติ์ชา ทีปต์อังกูร มิได้ขออนุญาต ซึ่งกรณีดังกล่าวศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ได้เชิญ นายกิติ์ชา ทีปต์อังกูร เข้ามาพบเพื่อชี้แจงระเบียบและแนวทางปฏิบัติ ว่าการกระทำดังกล่าวไม่สามารถกระทำได้และขอให้หยุดการกระทำการดังกล่าว ต่อมา นายกิติ์ชา ทีปต์อังกูร ได้ก่อสร้างห้องพักเรือนแถว จนแล้วเสร็จ ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ จึงได้ดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ในท้องที่สถานีตำรวจภูธรหนองพลับ เมื่อในวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๑

ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ได้ติดตามความคืบหน้าคดีกับอัยการจังหวัดหัวหิน ซึ่งได้ความคืบหน้าว่า คดีของนายกิติ์ชา ทีปต์อังกูร อัยการจังหวัดหัวหิน ยกฟ้องคดีดังกล่าว เหตุเพราะผู้กระทำความผิดไม่มีเจตนาในการกระทำความผิด และอัยการจังหวัดหัวหินได้ส่งสำนวนดังกล่าวไปที่สำนักงานตำรวจภูธรภาค ๗ พิจารณา ให้ความเห็น ปัจจุบันสำนวนคดีส่งต่อถึงอัยการสูงสุดพิจารณาอัยการสูงสุดสั่งฟ้อง ขั้นตอนอยู่ระหว่างการส่งฟ้องต่อศาลจังหวัดหัวหิน

(๘ นายอัฐพล เดชะ

ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ได้รับแจ้งจากชาวบ้านว่า บริเวณขอบอ่างเก็บน้ำประปาหมู่บ้านหลังเทศบาลหนองพลับ มีการบุกรุกในพื้นที่ของโครงการฯ เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ จึงลงพื้นที่ตรวจสอบ พบบ้านพักลักษณะเป็นบ้านสองชั้น ชั้นล่างเป็นปูน ชั้นบนเป็นไม้ มีห้องเก็บของด้านล่างต่างหากจากตัวบ้าน ก่อสร้างแล้วเสร็จในพื้นที่ว่างของโครงการฯ ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ได้เชิญนายอัฐพล เดชะ เข้ามาพบเพื่อชี้แจงระเบียบและแนวทางปฏิบัติ ว่าการกระทำดังกล่าวไม่สามารถกระทำได้และขอให้หยุดการกระทำ

การดังกล่าวและขอให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ต่อมาศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ได้ส่งหนังสือระงับการเข้าทำประโยชน์และรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ดังกล่าว มอบให้แก่นายอัฐพล เดชะ และพบว่า นายอัฐพล เดชะ ไม่รื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ จึงได้ดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ในท้องที่สถานีตำรวจภูธรหนองพลับ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๑

ศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ได้ติดตามความคืบหน้าคดีกับอัยการจังหวัดหัวหิน ซึ่งได้ความคืบหน้าว่า คดีของนายอัฐพล เดชะ อัยการจังหวัดหัวหิน ยกฟ้องคดีดังกล่าว เหตุเพราะผู้กระทำความผิดไม่มีเจตนาในการกระทำความผิด และอัยการจังหวัดหัวหินได้ส่งสำนวนดังกล่าวไปที่สำนักงานตำรวจภูธรภาค ๗ พิจารณาให้ความเห็น ปัจจุบันสำนวนคดีส่งต่อถึงอัยการสูงสุดพิจารณาอัยการสูงสุดสั่งฟ้อง ขั้นตอนอยู่ระหว่างการพิจารณา

ภาพที่ ๑๔ การดำเนินงานด้านการจัดที่ดิน การแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนและข้อพิพาท

๒.๔ ด้านการดำเนินงานร่วมกับสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่โครงการฯ

ในพื้นที่โครงการพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง มีสหกรณ์การเกษตร ๒ แห่ง คือ ๑ สหกรณ์การเกษตรหนองพลับรุ่งเรือง จำกัด ดูแลและให้ความช่วยเหลือสมาชิกโครงการฯ หมู่บ้านสหกรณ์ที่ ๑-๘ และ ๒ สหกรณ์การเกษตรกัลดีหลวง จำกัด ดูแลและให้ความช่วยเหลือสมาชิกโครงการฯ หมู่บ้านสหกรณ์ที่ ๙-๑๑ กรมพัฒนาที่ดิน โดยศูนย์ปฏิบัติการโครงการพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์ หนองพลับ-กัลดีหลวง ได้ประสานการดำเนินงานร่วมกับสหกรณ์การเกษตรทั้ง ๒ แห่ง ดังนี้

๑ สหกรณ์การเกษตรหนองพลับรุ่งเรือง จำกัด

- สนับสนุนการปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่เพื่อดำเนินการปลูกพืชอาหารสัตว์ เพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมอาชีพเลี้ยงหมูและวัว เนื่องจากลักษณะดินในพื้นที่ดังกล่าวเป็นดินร่วนปนทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- สนับสนุนการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบและรวมกลุ่มของสมาชิก เพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น กลุ่มผู้ผลิตข้าวโพดอาหารสัตว์ เป็นต้น

- ให้ความรู้การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้สารเร่ง พด. เพื่อทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพไว้ใช้เอง และการปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างของดิน ให้กับสมาชิก

- วางแผนการรวมกลุ่ม การพัฒนาอาชีพ การปรับปรุงบำรุงดิน พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในพื้นที่โครงการฯ ร่วมกับสหกรณ์ฯ เพื่อให้สามารถจัดลำดับความสำคัญและสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก

๒ สหกรณ์การเกษตรกัลดีหลวง จำกัด

- สนับสนุนการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ และรวมกลุ่มของสมาชิก เพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดตั้งกลุ่มพืชผักอินทรีย์ กลุ่มผู้ผลิตหญ้าอาหารสัตว์ การจัดทำระบบกระจายน้ำโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ เป็นต้น

- ให้ความรู้การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้สารเร่ง พด. เพื่อทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ และการปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างของดิน แก่สมาชิก

- วางแผนการรวมกลุ่ม การพัฒนาอาชีพ การปรับปรุงบำรุงดิน พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในพื้นที่โครงการฯ ร่วมกับสหกรณ์ฯ เพื่อให้สามารถจัดลำดับความสำคัญและสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก

ภาพที่ ๑๕ การดำเนินงานร่วมกับสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่โครงการฯ

๓. ปัญหาอุปสรรค

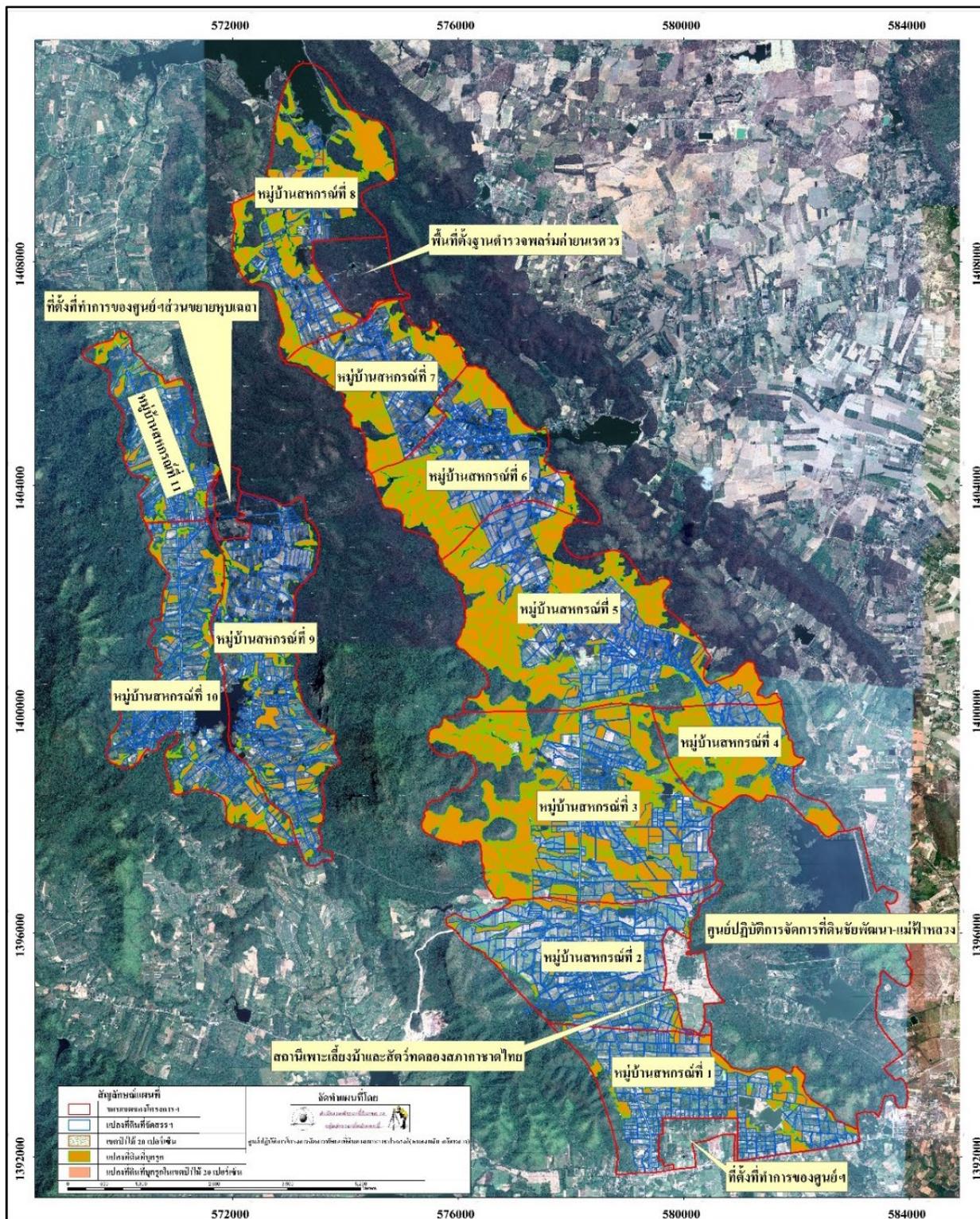
๑ การใช้ที่ดินที่ไม่เป็นไปตามระเบียบของโครงการฯ โดยอ้างอิงระเบียบของกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามพระราชประสงค์ พ.ศ. ๒๕๑๖ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยปัจจุบันมีสมาชิกโครงการฯ ได้นำที่ดินของโครงการฯ ไปขายให้กับบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกโครงการฯ รวมถึงสมาชิกโครงการฯ บุตร-หลานสมาชิกโครงการฯ และบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกโครงการฯ ได้เข้ามาครอบครองพื้นที่โครงการฯ เพื่อทำประโยชน์และสร้างสิ่งปลูกสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาต

๒ การออกโฉนดที่ดินในพื้นที่โครงการพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ - กลัดหลวง

อ้างอิงหนังสือสำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี สาขาท่ายาง ที่ พบ ๐๐๒๐.๐๒.๒/๑๕๔๓๑ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบการออกโฉนดที่ดินในพื้นที่โครงการพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กลัดหลวง ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี สาขาท่ายาง ได้แจ้งว่า “ได้ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบโฉนดที่ดินดังกล่าวแล้วปรากฏว่า เป็นโฉนดที่ดินที่ออกตามโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยไม่มีหลักฐานที่ดินเดิม ปัจจุบันที่ดินบางแปลงมีภาระจำนองกับสถาบันการเงิน และที่ดินบางแปลงสำนักงานบังคับคดีจังหวัดเพชรบุรีได้แจ้งการยึดทรัพย์ตามหมายบังคับคดีของศาลจังหวัดเพชรบุรี” และ “ปัจจุบันมีขั้นตอนดำเนินการตามระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๒๙ ว่าด้วยการสงวนหรือหวงห้ามที่ดินของรัฐเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ประกอบกับหากมีกรณีที่จะต้องพิจารณาเกี่ยวกับการเพิกถอนโฉนดที่ดินจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๕๑ วรรคหนึ่ง “...เมื่อความปรากฏว่าได้ออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือจดทะเบียนเอกสารรายการจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ผู้ใดโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ซึ่งดำรงตำแหน่งรองอธิบดีหรือผู้ตรวจราชการกรมที่ดินมีอำนาจหน้าที่สั่งเพิกถอนหรือแก้ไขได้...”

สำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี สาขาท่ายาง ได้ขอให้ศูนย์ปฏิบัติการโครงการโครงการพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กลัดหลวง ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็น “ที่ดินบริเวณดังกล่าวได้มีประกาศการสงวนหรือหวงห้ามไว้เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันตามกฎหมายใด และมีแผนที่แสดงตำแหน่งที่ดินที่สงวนหรือหวงห้ามอย่างไรรวมถึงเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณากรณีนี้” ซึ่งศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ ได้ชี้แจงประเด็นดังกล่าว ซึ่งศูนย์ปฏิบัติการโครงการพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กลัดหลวง ได้ชี้แจงว่า “กลุ่มนิติกร สำนักงานเลขาธิการกรมพัฒนาที่ดิน ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับที่ดินของโครงการฯ โดยพิจารณาตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา ๒ ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ ที่ดินของโครงการฯ เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ประเภทที่ดินรกร้างว่างเปล่า ดังนั้น ที่ดินของโครงการฯ เป็นที่ดินที่ได้หวงห้ามไว้เพื่อประโยชน์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่า อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ หรือตามกฎหมายอื่นอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ให้คงเป็นที่หวงห้ามต่อไป ดังนั้น ตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ จึงห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดินได้ตามความในข้อ ๑๔ (๔ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ พ.ศ. ๒๕๓๗ ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗” ปัจจุบัน สำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี สาขาท่ายาง ได้แจ้งว่า กรณีดังกล่าวมีรายละเอียดเอกสารที่ต้องดำเนินการรวบรวมและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรายงานจังหวัดเพชรบุรีเพื่อส่งกรมที่ดินพิจารณา

๓ การทำเกษตรในพื้นที่โครงการฯ เป็นการเกษตรแบบอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และในฤดูแล้งการใช้น้ำในแหล่งน้ำตามธรรมชาติเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ ข้อมูลจากสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหนองพลับ พบว่า มีปริมาณน้ำฝนรายปีเฉลี่ย ๑๕ ปี (ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๖๒ เท่ากับ ๑,๐๔๓ มิลลิเมตร ซึ่งในพื้นที่โครงการฯ ยังต้องมีการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่โครงการฯ

ภาพที่ ๑๖ แผนที่แสดงการครอบครองพื้นที่โครงการฯ เพื่อทำประโยชน์และสร้างสิ่งปลูกสร้าง โดยไม่ได้รับอนุญาต

๔. แนวทางแก้ไข

๑ ขอแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ - กลัดหลวง เพื่อกำหนดกรอบการดำเนินงานโครงการฯ แก้ไขระเบียบของโครงการฯ กำหนดกรอบและแนวทางการจัดระเบียบการใช้ที่ดินภายในโครงการฯ พร้อมแต่งตั้งคณะทำงานระดับอำเภอ ๓ คณะ ได้แก่ ๑ คณะทำงานพื้นที่อำเภอชะอำ ๒ คณะทำงานพื้นที่อำเภอท่ายาง และ ๓ คณะทำงานพื้นที่อำเภอหัวหิน เพื่ อสำรวจและจัดระเบียบการใช้ที่ดินภายในโครงการฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ

๒ ดำเนินการแก้ไขระเบียบของโครงการฯ และจัดระเบียบการใช้ที่ดินของสมาชิกโครงการฯ ที่ได้รับการจัดสรรที่ดิน ไม่ให้มีการขายที่ดิน และจัดระเบียบการใช้ที่ดินของสมาชิกโครงการฯ บุตร-หลานสมาชิกโครงการฯ และบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกโครงการฯ ที่เข้ามาครอบครองพื้นที่โครงการฯ เพื่อทำประโยชน์และสร้างสิ่งปลูกสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาต ให้มาอยู่ภายใต้ระเบียบของโครงการฯ

๓ แนวทางการจัดระเบียบการใช้ที่ดินของโครงการฯ อาจใช้แนวทางของศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพง อ้างอิงตามหนังสือ สำนักราชเลขาธิการ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ เรื่อง การขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยเพื่อแก้ปัญหาที่ดินของโครงการ เนื่องจากมีเกษตรกรบางรายนำที่ดินที่ได้รับจัดสรรไปขายให้สมาชิกและบุคคลภายนอก ซึ่งได้มีการหารือและวางแนวทางแก้ไขปัญหา ดังนี้

๓.๑ กรณีสมาชิกของโครงการนำที่ดินไปขายสิทธิให้แก่สมาชิกและบุคคลภายนอก ให้ผู้ขายขาดจากสมาชิกภาพของโครงการ ส่วนผู้ซื้อที่ดิน หากมีความประสงค์จะเช่าอยู่อาศัยทำกินในที่ดินที่ซื้อไว้จริง ก็ให้ถือปฏิบัติว่าเป็นผู้เช่าที่ดินของโครงการ โดยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในการเช่า และปฏิบัติตามระเบียบของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดที่ดินในหมู่บ้านสหกรณ์โครงการหุบกะพง พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยอนุโลม แต่ผู้เช่าที่ดินดังกล่าว ไม่ได้รับสิทธิให้เป็นสมาชิกโครงการ

๓.๒ กรณีที่ผู้ได้รับการจัดสรรที่ดิน แต่ยังไม่ได้เรียกเป็นสมาชิก นำที่ดินไปขายสิทธิให้แก่บุคคลภายนอก ให้ผู้ขายขาดจากสิทธิการเป็นสมาชิกโครงการ หากต่อมาแสดงเจตนาจะเข้ามาทำการเกษตร จึงจะพิจารณาเป็นรายๆ ไป

๓.๓ กรณีบุคคลภายนอกเข้ามาบุกรุกที่ดินของโครงการ หากเป็น ผู้ยากจนจริง ก็จะให้เช่าที่ดินทำกิน รายละเอียด ๑-๒ ไร่

๔ การวางแผนสำรวจพื้นที่โครงการฯ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ให้ครอบคลุมพื้นที่โครงการฯ โดยดำเนินการร่วมกับสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชน เพื่อให้สามารถจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ และการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกอย่างแท้จริง โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๕-๒๕๖๖ มีแผนการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่โครงการฯ ดังนี้

๔.๑ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี มีแผนโครงการจัด ทำแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยการขุดสระน้ำในไร่นา ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร เพื่อบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ ให้กับเกษตรกรในพื้นที่โครงการฯ จำนวน ๗ ราย

๔.๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ การพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่โครงการฯ จากกรณี นายสน เสียงสะอาด ราษฎรบ้านเขาอ่างแก้ว หมู่ที่ ๑๓ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ขอพระราชทานโครงการขุดลอก สระน้ำ จำนวน ๔ โครงการ ได้แก่

- โครงการขุดลอกและปรับปรุงซ่อมแซมสันทำนบกั้นดินของห้วยตาจาง ดำเนินการโดยโครงการชลประทานเพชรบุรี สำนักชลประทานที่ ๑๔ กรมชลประทาน

- โครงการขุดลอกและปรับปรุงซ่อมแซมสันทำนบดินของห้วยน้ำทรัพย์ ดำเนินการโดยโครงการชลประทานเพชรบุรี สำนักชลประทานที่ ๑๔ กรมชลประทาน

- โครงการขุดลอกและขุดขยายพื้นที่เก็บกักน้ำของสระเก็บน้ำลู่ถนอม ดำเนินการโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗ กรมทรัพยากรน้ำ

- โครงการขุดขยายพื้นที่เก็บกักน้ำบริเวณลำห้วยสามเขา ดำเนินการโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗ กรมทรัพยากรน้ำ

๔.๓ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗ กรมทรัพยากรน้ำ มีแผนงานโครงการจำนวน ๕ โครงการ ได้แก่

- โครงการอนุรักษ์พื้นที่พูลำห้วยตาจันทร์ สนับสนุนโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- โครงการอนุรักษ์พื้นที่พูลำห้วยไร่ป่าพลอน สนับสนุนโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง หมู่ที่ ๘ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

- โครงการอนุรักษ์พื้นที่พูลำห้วยน้ำสระนางนิค สนับสนุนโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง หมู่ที่ ๘ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

- โครงการอนุรักษ์พื้นที่พูลำห้วยตาไถ่ สนับสนุนโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง หมู่ที่ ๘ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

- โครงการอนุรักษ์พื้นที่พูลำห้วยไร่นางปทุม สนับสนุนโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง หมู่ที่ ๑๓ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

๔.๔ โครงการชลประทานเพชรบุรี สำนักงานชลประทานที่ ๑๔ กรมชลประทาน ได้แจ้งว่า ขณะนี้อยู่ระหว่างการวางแผนสำรวจพื้นที่โครงการฯ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ให้ครอบคลุมพื้นที่โครงการฯ โดยปีงบประมาณ ๒๕๖๖ มีแผนงานโครงการจำนวน ๖ โครงการ ได้แก่

๑ โครงการฝายห้วยสามเขา (บ้านผาน้ำหยด หมู่ที่ ๑๔ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

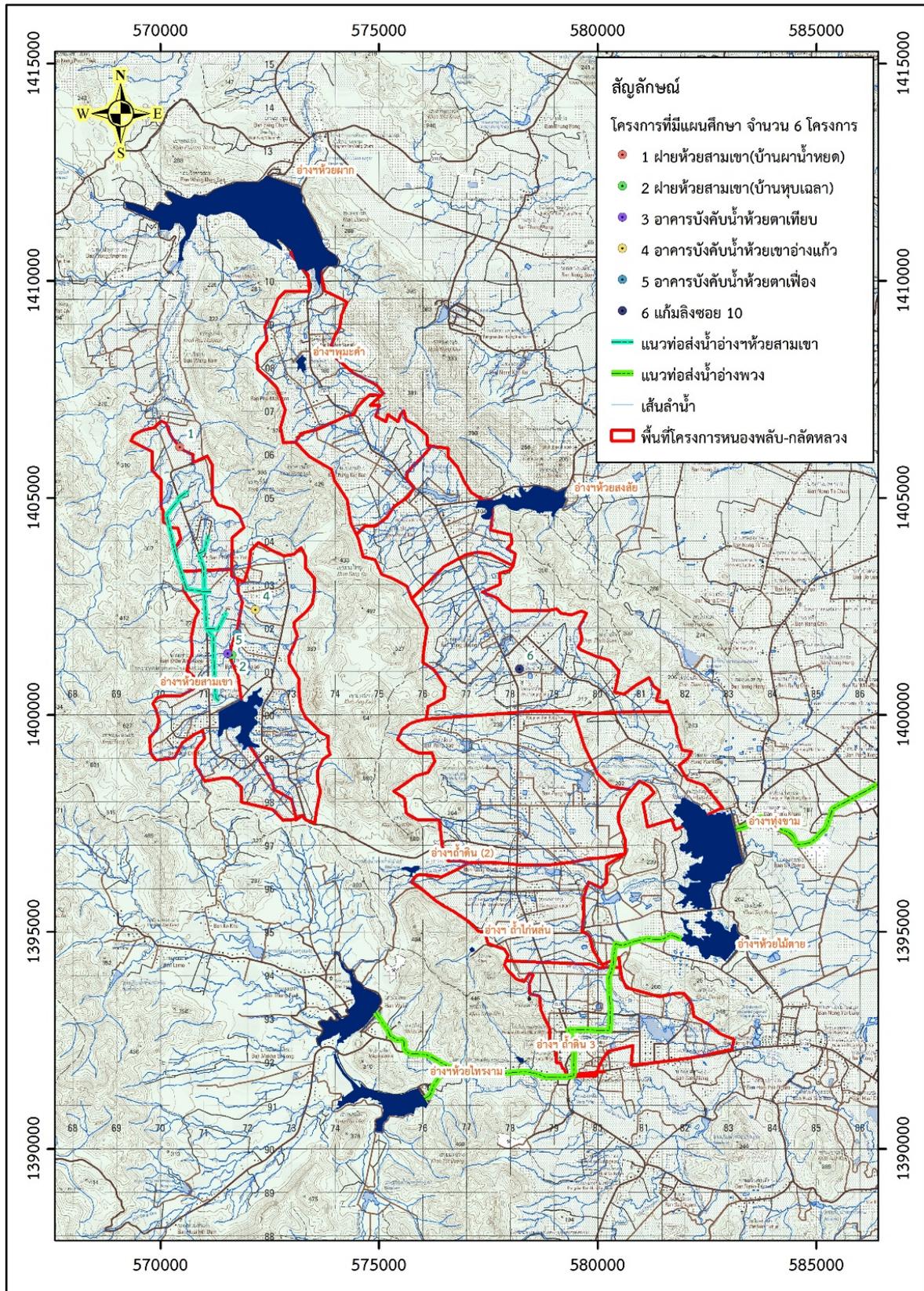
๒ โครงการฝายห้วยสามเขา (บ้านหุบเขลา หมู่ที่ ๘ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

๓ โครงการอาคารบังคับน้ำห้วยตาเทียบ (บ้านหุบเขลา หมู่ที่ ๘ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

๔ โครงการอาคารบังคับน้ำห้วยเขาอ่างแก้ว (บ้านเขาอ่างแก้ว หมู่ที่ ๑๓ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

๕ โครงการอาคารบังคับน้ำห้วยตาเฟื่อง (บ้านเขาอ่างแก้ว หมู่ที่ ๑๓ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

๖ โครงการแก้มลิงซอย ๑๐ (บ้านหนองเอื้อง หมู่ที่ ๖ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ ๑๗ ระบบกระจายน้ำและแผนพัฒนาแหล่งน้ำในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ของโครงการชลประทานเพชรบุรี สำนักงานชลประทานที่ ๑๔ กรมชลประทาน